

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Výroční zpráva za rok 2023

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci byla zřízena vládou České republiky usnesením vlády č. 858 ze dne 3. září 2003, jehož přílohou je platný Statut Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Úvod

Výroční zpráva Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci za rok 2023

(podle závazné osnovy povinné části výroční zprávy poradního orgánu vlády na základě usnesení vlády č. 175 ze dne 20. února 2002)

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (dále jen „Rada“) je stálým poradním orgánem vlády České republiky v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Rada byla zřízena usnesením vlády České republiky č. 858 ze dne 3. září 2003. Tímto usnesením byl současně schválen Statut Rady.

Rada zasedá pravidelně podle plánu práce a dále podle potřeby. Organizační, odborné a administrativní práce včetně zveřejňování informací o činnosti Rady zajišťuje sekretariát Rady, který je organizační součástí Ministerstva práce a sociálních věcí.

Rada ve své činnosti připravuje a schvaluje návrhy a doporučení k provádění a pravidelnému hodnocení plnění Národní politiky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a Národního akčního programu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Cílem těchto programových dokumentů je předcházet poškození zdraví v důsledku pracovních úrazů a nemocí z povolání anebo poškozením vzniklým v souvislosti s prací nebo během ní.

Hlavní činnosti Rady jako poradního orgánu vlády je zejména:

- ❑ Projednávat a doporučovat vládě základní koncepční směry postupu vlády při prosazování větší míry koordinace činnosti a spolupráce všech orgánů veřejné správy a dalších institucí v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“).
- ❑ Projednávat a doporučovat změny a doplňky návrhů materiálů připravených k projednání v příslušných orgánech Evropské unie a ostatních mezinárodních institucích, týkající se oblasti BOZP.
- ❑ Projednávat a doporučovat změny resortních koncepcí v oblasti BOZP.
- ❑ Projednávat a doporučovat priority ve výzkumu pro projekty resortů na podporu důslednějšího dodržování právních předpisů v oblasti BOZP za účelem zajištění vyšší úrovně v této oblasti, zejména se zaměřením na malé a střední podniky.
- ❑ Identifikovat aktuální problémy v oblasti BOZP, projednávat a doporučovat vhodná opatření v zaměření plánů prevence rizik a sledovat jejich plnění.
- ❑ Hodnotit účinnost přijímaných preventivních opatření v oblasti prevence rizik při práci a doporučovat jejich změny a doplňky.

Rada má 28 členů, kterými jsou předseda Rady, tři místopředsedové a další členové Rady. Funkční období všech členů Rady je čtyřleté. V Radě jsou zástupci příslušných ministerstev a úřadů, zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů a také nezávislí odborníci s dlouholetou praxí v oblasti bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Na zasedání Rady jsou pravidelně zváni i ředitel Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i. a ředitel Technické inspekce ČR.

Předsedou Rady je ministr práce a sociálních věcí. Předseda Rady má právo vyžadovat součinnost všech orgánů veřejné správy a dalších institucí ve věcech, týkajících se problematiky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

I. Předseda a členové Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Složení Rady:

Předseda Rady vlády pro BOZP

Ing. Marian Jurečka

ministr

Ministerstvo práce a sociálních věcí

1. místopředsedkyně Rady vlády pro BOZP

PhDr. Kateřina Štěpánková

vrchní ředitelka

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Místopředseda a místopředsedkyně Rady vlády pro BOZP

JUDr. Jiří Vaňásek

Českomoravská konfederace odborových svazů

JUDr. Jitka Hejduková, CSc.

Svaz průmyslu a dopravy ČR

Členové Rady vlády pro BOZP – zástupci státní správy

Bude jmenován nový zástupce

hlavní hygienička ČR

Ministerstvo zdravotnictví

Ing. Eduard Šuster

vrchní ředitel
Ministerstvo vnitra

Ing. Jan Mareš

vrchní ředitel
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Ing. Marta Kopecká

vrchní ředitelka
Ministerstvo obrany

Ing. Eduard Muřický

vrchní ředitel
Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ing. Eva Štěpánková

vrchní ředitelka
Ministerstvo pro místní rozvoj

JUDr. Simeona Zikmundová, LL.M.

státní tajemnice
Ministerstvo životního prostředí

Bude jmenován nový zástupce

vrchní ředitel
Ministerstvo dopravy

Ing. Martin Melecký

generální inspektor
Státní úřad inspekce práce

Ing. Martin Štemberka

předseda
Český báňský úřad

Ing. Dana Drábová, Ph.D.

předsedkyně
Státní úřad pro jadernou bezpečnost

Ing. Marek Rojíček, Ph.D.

předseda
Český statistický úřad

Členové Rady vlády pro BOZP – zástupci zaměstnanců

Ing. Ivo Kavka

OS pracovníků hornictví

Robert Křepinský

Odborový svaz UNIOS

Zbyněk Moravec

Českomoravská konfederace odborových svazů

Ing. Jaromír Šedivec

Asociace samostatných odborů ČR

Členové Rady vlády pro BOZP – zástupci zaměstnavatelů

Ing. Martina Kroupová

Svaz průmyslu a dopravy ČR

Mgr. Kateřina Tylšarová

Zemědělský svaz ČR

Jiří Víšek

Konfederace zaměstnavatelských
a podnikatelských svazů ČR

Dr. Jan Zikeš

vedoucí tajemník Konfederace zaměstnavatelských
a podnikatelských svazů ČR

Členové Rady vlády pro BOZP – nezávislí odborníci v oblasti BOZP

prof. RNDr. Pavel Danihelka, CSc.

VŠB Technická univerzita Ostrava

Prof. MUDr. Daniela Pelclová, CSc.

Klinika pracovního lékařství 1. LF UK Praha

Ing. Martin Röhricht

Poradenská činnost v oblasti BOZP

doc. JUDr. Martin Štefko, Ph.D.

Právnická fakulta UK

Poznámka:

Stálý výbor č. 1 - Stálý výbor pro technickou bezpečnost

Stálý výbor č. 2 - Stálý výbor pro legislativu

Stálý výbor č. 3 - Stálý výbor pro vzdělávání a výzkum

Stálý výbor č. 4 - Stálý výbor pro sociálně zdravotní problematiku a národní dokumenty BOZP

II. Sekretariát Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Organizační, odborné a administrativní práce včetně zveřejňování informací o činnosti Rady zajišťuje sekretariát Rady, který je organizační součástí Ministerstva práce a sociálních věcí. Funkci sekretariátu Rady vykonává oddělení inspekce a bezpečnosti práce MPSV vedle své běžné agendy. Tajemníkem Rady je Ing. Petr Mráz, který v souladu s pokyny předsedy Rady řídí činnost sekretariátu a odpovídá za plnění jeho úkolů.

Sekretariát Rady zejména:

- organizačně a administrativně zabezpečuje činnost Rady, včetně činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady,
- soustřeďuje podklady a informace potřebné pro činnost Rady, stálých výborů a pracovních skupin Rady,
- zajišťuje zpracování odborných podkladů pro jednání Rady na základě pokynů předsedy Rady,
- průběžně aktualizuje informace zveřejněné o Radě a jejích členech a výstupech z její činnosti na internetové stránce Ministerstva práce a sociálních věcí a Úřadu vlády České republiky (*sekce Pracovní a poradní orgány*).

III. Přehled činnosti Rady, stálých výborů Rady a pracovních skupin Rady

1. Přehled činnosti Rady

V roce 2023 se uskutečnilo jedno zasedání Rady. Ze zasedání Rady jsou pořizovány zápisy, které obsahují závěry k projednávaným bodům a tyto zápisy jsou zveřejněny na webových stránkách Rady.

68. zasedání Rady se uskutečnilo dne 23. listopadu 2023

Program zasedání

1. Zahájení.
2. Návrh Národní politiky BOZP.

3. Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce a informace k pracovní úrazovosti.
4. Různé.

Návrh Národní politiky BOZP

Na základě rozhodnutí učiněného dne 25. 1. 2023 na vypořádací poradě za účasti členů Rady k Národní politice BOZP bylo rozhodnuto zřídit pracovní skupinu k dopracování tohoto strategického dokumentu. Členové Rady nominovali do pracovní skupiny své zástupce a první jednání se uskutečnilo dne 10. 2. 2023. Následně se tato pracovní skupina sešla minimálně 5x a dále se scházela v užší podobě, tj. za účasti sociálních partnerů, SÚIP a klíčových resortů.

Návrh Národní politiky BOZP byl členům Rady zaslán předem. Materiál byl před rozesláním projednán také v pracovní skupině složené ze sociálních partnerů a přímo dotčených resortů (MZ a MŠMT), kdy pracovní skupina odsouhlasila rozeslaný návrh.

Členové Rady k návrhu Národní politiky BOZP vedli obsáhlou diskuzi. Došlo ke shodě, že by pracovní skupina, která se zabývala řešením Národní politiky měla před jejím předložením do dalšího schvalovacího procesu zpracovat návrh Národního akčního programu BOZP a měla by se sejít ještě v prosinci 2023.

Závěr: Dne 4. 12. 2023 bylo svoláno jednání pracovní skupiny ke zpracování návrhu Národního akčního programu BOZP. Po jeho zpracování bude tento připojen k Národní politice a následně bude zahájen další proces schvalování těchto dokumentů.

Dále byla na 68. zasedání Rady projednána Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce a informace k pracovní úrazovosti. S prezentací vystoupil R. Hahn. Seznámil členy Rady o kontrolní činnosti SÚIP, pracovní úrazovosti a některých legislativních návrzích SÚIP. Zmínil se rovněž o aktivitách v rámci programu Bezpečný podnik. Dále seznámil členy Rady o výsledcích kontrol v oblasti BOZP a V TZ a nejčastěji zjištěných porušení. Podrobně se rovněž věnoval pracovní úrazovosti a odvětvím, kde jsou nejčastěji evidovány. Krátce se zmínil také o aktivitách v rámci SLIC.

Na závěr svého vystoupení se R. Hahn rozloučil se členy Rady, neboť ve funkci generálního inspektora končí k 31.12.2023, poděkoval všem za spolupráci. Členové Rady ocenili spolupráci s panem generálním inspektorem a také mu poděkovali za jeho přínos v oblasti BOZP.

2. Přehled činnosti stálých výborů Rady a pracovních skupin Rady

Rada na svém 2. zasedání dne 11. června 2004 schválila zřízení stálých výborů, jako svých pracovních orgánů, včetně jejich názvů, které zahrnují hlavní zaměření jejich činnosti. Současně schválila předsedy jednotlivých stálých výborů. Na 22. zasedání dne 19. června 2009 Rada schválila statuty a zjednodušené názvy stálých výborů Rady včetně jejich přechíslování. Na 54. zasedání dne 27. 6. 2017 Rada schválila Statut stálých výborů Rady a dílčí statuty jednotlivých stálých výborů.

V souladu se schváleným Statutem stálý výbor při své činnosti zejména:

- projednává a doporučuje Radě základní koncepční směry postupu,
- stanovuje okruh priorit pro řešení problémů,
- identifikuje aktuální problémy a navrhuje Radě zřízení pracovních skupin pro jejich řešení,
- projednává a vyjadřuje se, popř. se podílí na tvorbě návrhů materiálů a předkládá je prostřednictvím předsedkyně k projednání v Radě,
- hodnotí efektivitu opatření přijímaných Radou a výsledky hodnocení předkládá prostřednictvím předsedkyně k projednání v Radě,
- projednává podklady připravené pracovními skupinami k řešení.

V roce 2023 se sešel Stálý výbor pro legislativu.

Stálý výbor pro legislativu

Předseda: Robert Křepinský

Stálý výbor pro legislativu zasedal v roce 2023 jednou, a to v měsíci prosinec 2023.

Hlavními body programu prosincového zasedání byly:

1. Představení členů SV a projednání Statutu
2. Informace ze zasedání Rady vlády pro BOZP
3. Národní politika BOZP
4. Informace o stavu prací s důrazem na přípravu legislativy zaměřené na oblast BOZP a Plán legislativních prací vlády na rok 2024

K bodu 1/

Předseda výboru vzhledem k tomu, že šlo o první jednání SV v novém složení, představil jednotlivé přítomné členy SV a důvody, které vedly k zařazení příslušného orgánu a instituce do SV. Zároveň s tím byli členové SV seznámeni se Statutem SV, jeho postavení v Radě vlády pro BOZP a smyslem jeho zřízení. V této souvislosti byla zdůrazněna jeho pozice v oblasti prosazování a vynucování právních předpisů a koordinace jejich tvorby.

Závěr: SV bere na vědomí Statut SV pro legislativu a jeho složení.

K bodu 2/

Předseda výboru společně s tajemníkem Rady podali informaci z 68. zasedání Rady vlády pro BOZP, které proběhlo dne 23. 11. 2023. Hlavními body programu byly:

- návrh Národní politiky BOZP,

- zpráva o činnosti SÚIP a informace o pracovní úrazovosti.

Z tohoto jednání vzešla informace v oblasti právní o nutnosti sjednocení a zjednodušení stávající právní úpravy do návrhu nařízení vlády jako prováděcího předpisu k zákonu č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Závěr: SV bere na vědomí poskytnuté informace z jednání Rady vlády pro BOZP.

K bodu 3/

Tajemník Rady vlády pro BOZP Ing. Petr Mráz informoval členy SV o průběhu prací na tomto dokumentu a jeho projednání na Radě vlády pro BOZP. V současné době probíhají na uvedeném návrhu dokončovací práce spojené s úpravou některých pojmů, které by ovšem již neměly mít vliv na samotnou obsahovou stránku. Tajemník Rady zároveň s tím zdůraznil, že k Národní politice BOZP je nutné připojit Národní akční program v oblasti BOZP na léta 2024 až 2025, který na rozdíl od Národní politiky BOZP, který schvaluje vláda ČR, schvaluje Rada vlády pro BOZP a který by měl být souhrnem jasně vydefinovaných úkolů se zodpovědností a termíny řešení.

K bodu 4/

Členové SV se vzájemně informovali o stavu prací na návrzích těchto právních předpisů:

- novela zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – postavení koordinátora vůči zadavateli a zhotoviteli, plány BOZP, zpřísnění požadavků odborné způsobilosti a další; s tím bude dále souviset novela nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích a novela nařízení vlády č. 592/2006 Sb., o podmínkách akreditace a provádění zkoušek z odborné způsobilosti,
- návrh nařízení vlády, kterým se zruší nařízení vlády č. 201/2010 Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu – řešení digitalizace této agendy a vzorů dokumentace,
- novela nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění pozdějších předpisů – implementace návrhu Směrnice EP a Rady, kterou se mění směrnice 2009/148/ES o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí azbestu,
- novela zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů – úprava lékařských prohlídek ke vzdělávání, tělesné výchově a sportu, úprava vstupních lékařských prohlídek a úvazků u poskytovatelů zdravotních služeb pověřených MZ k uznávání nemocí z povolání, a v návaznosti na to novela vyhlášky č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče, ve znění pozdějších předpisů,

- novela zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně – reakce na rizika lesních požárů spojená se změnami klimatu při využití zkušeností z lesního požáru v Hřensku.

V rámci diskuse byla dále vedena debata nad zákonem č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů a jeho prováděcími nařízení vlády.

Závěr:

SV bere na vědomí informace o stavu prací na předpisech s důrazem na legislativu zaměřenou na oblast BOZP a Plán legislativních prací vlády na rok 2024.

V rámci Stálého výboru pro legislativu funguje Pracovní skupina pro stanovení expozičních limitů v pracovním prostředí, která se v roce 2023 nesešla. Členové SV se ale aktivně účastnili pracovních jednání spojených s tvorbou návrhů právních předpisů k zajištění BOZP v gesci MPSV a Ministerstva zdravotnictví.

IV. Výstupy

Činnost Rady, stálých výborů a pracovních skupin je podrobně popsána v části III. bodu 1 a 2 tohoto materiálu.

Kompletní informace o Radě jsou přístupné na internetové stránce Ministerstva práce a sociálních věcí a Úřadu vlády České republiky (*sekce Poradní a pracovní orgány*). Jsou zde informace o plánu práce Rady, členech Rady a dokumenty týkající se Rady. Je zde také zveřejněna Národní politika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a aktuální Národní akční program bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

V. Rozdělení dotací

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci o dotacích nerozhoduje a ani se na jejich rozdělování nepodílí.

VI. Zahraničí

Rada vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci není členem žádné mezinárodní organizace.

Ve sledovaném období se v návaznosti na činnost Rady neuskutečnila žádná zahraniční pracovní cesta ani účast na akcích pořádaných mezinárodními organizacemi.

VII. Výdaje na činnost Rady v roce 2023

Náklady na činnost Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci včetně činnosti jejího sekretariátu jsou podle článku 10 odst. 1 Statutu Rady hrazeny z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí. Funkci sekretariátu Rady vykonává oddělení inspekce a bezpečnosti práce Ministerstva práce a sociálních věcí jako jednu ze svých činností. Jednání Rady, jejích stálých výborů a pracovních skupin se konají zpravidla v místech, kde sídlí toto ministerstvo. Přímé náklady na činnost Rady za sledované období byly ve výši cca 55 000,- Kč.

Výroční zpráva za rok 2023 byla projednána a schválena členy Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci na 69. zasedání Rady, konaném dne 15. 7. 2024.